

rült jelenségek közül 13 gödröt tudunk objektumként azonosítani. A belőlük előkerült kevés kerámia alapján őskoriak.

Tapasztó föld II. (M3-28 lh., KÖH 34802): Az Ófehértótól DK-i irányban elhelyezkedő lelőhelyen 2010 tavaszán 1900 m² nagyságú területet nyitottunk meg. A feltárás megkezdése előtt a felszínről néhány darab őskori kerámiát gyűjtöttünk. A dombháton kevés, a lejtőn több szórvány bronzkori kerámia került elő. Ezek a szórvány leletek a futóhomokrétegben, akár 1 m-es mélységben is előkerültek. Régészeti jelenségeket, fedett humuszréteget, valamint kultúrréteg nyomait nem figyeltük meg a domb Ny-i oldalán. Ez az erős homokmozgással és az erózióval hozható kapcsolatba. Négy NyDNy-KÉK-i irányú, egymással párhuzamos árokkal kutattuk meg a területet. Négy helyen alakítottunk ki geológiai szondát. A rétegsorok nagyon változatosak voltak. A kijelölt terület K-i részén egy vékony, átlagosan 20 cm vastagságú világos barnásszürke színű homokrétegben objektumfoltokra lettünk figyelmesek. Itt egy nagyobb egybefüggő területet nyitottunk meg. Az objektumfoltok jól elkülönültek, jól rajzolódott a körvonaluk. Betöltésük sötét barnásszürke színű volt, felszínükön kerámia, állatcsontdarabok és apró paticszemcsék jelentkeztek.

Három objektumot tártunk fel, melyek az előkerült leletanyag alapján a kora bronzkorra datálhatók, nagy mennyiségű kerámia került elő belőlük. Az egyikben csiszolt kőbaltatöredéket találtunk, amelyen a bronzöntvény utánzása figyelhető meg. A kerámia közül fontos megemlíteni a bekarcolt geometrikus belső díszítésű tál-töredékeket és a „bajuszos” mintázatú edénytöredéket.

Munkatársak: Cservenákné Kasza Edit, Erdei Krisztina, Farkas Gábor.

MAJERIK VERA – NICKLAS LARSSON

375. Óföldreák határa

(Csongrád megye) Ő?, LT, Sza, N, Á, Kö?

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonalszakaszára készítendő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat 2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg, a tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken szintén nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

Az Óföldreák külterületén végzett munka során 3, korábbról már ismert lelőhelyet érintettünk: *M43 út „I. fázis” nyomvonalának 12. lelőhelye (KÖH 34502); Kéthalmi-dűlő II. (56351), Kerekklapos-dűlő (73477).*

Továbbá egy új lelőhelyet is találtunk: *Ürmösi-csatorna (74419)*. A terepbejárás során őskori(?), kelta, szarmata, népvándorlás kori, Árpád-kori és középkori(?) leleteket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Sóskuti Kornél régész; Weisz Attila geodéta; Molnár Zsolt, Császi Dávid geodéziai asszisztensek; Alács Attila, Rózsa Gábor, Kovács Sándor, Kulcsár Zoltán, Kulcsár Zoltánné technikusok; Kovács Zsófia archeozoológus.

PARDITKA GYÖRGYI

376. Őr, Temetőtől DNy-ra

(KÖH 34838)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Á

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat 2010. június 7–18. között elvégezte az M3-56 jelű régészeti lelőhely (041/85, 041/88, 041/91, 041/94, 041/97 hrsz.) próba- és megelőző feltárását. A kutatást az M3 autópálya Nyíregyháza-Vásárosnamény közötti szakaszának építése tette szükségessé. A feltárt terület 3526 m² volt.

A lelőhely a település belterületétől és a temetőtől DNy-i irányban helyezkedik el, egy K-i irányban kissé emelkedő homokdombon. Területén korábban akácok állt. A nyíregyházi Jósza András Múzeum munkatársai lokalizálták a lelőhelyet, amikor Árpád-kori kerámiatöredékeket találtak.

Feltárásunkon már az első napon szabályos téglalap alakú beásások foltjai kerültek elő Árpád-kori kerámiatöredékekkel együtt. A régészeti jelenségek mintegy 50 cm mélyen jelentkeztek, az akácgyökerekkel bolygatott világosbarna, homokos humuszréteg alatt. A 10 m széles és mintegy 300 m hosszú sávban a gépi humuszolás során összesen 22 régészeti jelenség került elő. Ezekből 11-et (7 gödör és 4 cölöphely) kelteztünk az Árpád-korra, 11-et pedig az újkorra.

A szögletes beásások újkori szőlőültető gödröknek bizonyultak. Ezek mellett meglehetősen szórtan Árpád-kori gödrök, valamint cölöplyukak helyezkedtek el. Próbafeltárással folytattuk a kutatást: kutatóárkainkat Ny-K-i irányban húztuk, 2,5 m-es szélességben és 30-40 cm-es mélységben. Egyik kutatóárkban sem került elő régészeti jelenség, azok a lelőhely D-i felén helyezkedtek el.

A lelőhelynek csupán a K-i, nagyjából 10 m-es sávjában figyeltünk meg meglehetősen szórtan elhelyezkedő régészeti jelenségeket, melyek az Árpád-kori településhez tartozhattak. A gödrökből, cölöplyukakból nagyon kevés leletanyag került elő, ám azok egyértelműen bizonyítják az Árpád-kori kelteztést (13. századi fehér fazéktöredékek, lassúkorongolt, hullámvonaldíszes kerámiatöredékek). Állatcsontot viszont egyáltalán nem találtunk.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat nyíregyházi irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.